

РЕШЕНИЕ

№ 7748

гр. София, 12.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 30.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **10101** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178, във връзка с чл.58 от Административно – процесуалния кодекс /АПК/ и § 8 от ПЗР на АПК. Образувано е по жалба на С. Л. М. от [населено място] срещу мълчалив отказ на кмета на [община] да предостави административна услуга – издаване на удостоверение за липса или наличие на АОС и заверка на 1 бр. молба-декларация за признаване правото на собственост върху недвижим имот чрез извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл.587 ГПК.

Жалбоподателят посочва, че е подал заявление за издаване на удостоверение за липса или наличие на АОС и заверка на молба – декларация на 16.09.2023г., но до момента не е получил отговор по него. Поради това претендира от съда отмяна на мълчаливия отказ да се извърши исканата административна услуга и да се задължи административният орган да я извърши, за да се продължи процедурата по чл. 587 от ГПК. В уточнителна молба от 06.11.2023г. жалбоподателят посочва, че въпреки, че му е издадено удостоверение от 11.10.2023г., че за имота няма съставен акт за държавна собственост към 01.06.1996г. и акт за общинска собственост към 10.10.2023г., същото не е инкорпорирано в справката – декларация. Освен това кметът на общината не е изпълнил и задължението си да посочи трима свидетели, които да се разпитат за целите на производството. Поради това поддържа жалбата си срещу мълчалив отказ. Претендира разноски.

Ответникът - кмета на [община], редовно уведомен, не се явява и представлява, и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София - град, II АО, 41 с-в след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят е започнал административното производство със заявление вх. № ЕУ-108 от 18.09.2023г. Към него е приложил молба- декларация за признаване право на собственост върху недвижим имот чрез извършване на обстоятелствена проверка, представляващ празно дворно място, съставляващо УПИ VI- за озеленяване в кв.39, по плана на [населено място], [община]. Приложен и е проект на удостоверение, в което са посочени и свидетели при извършване на обстоятелствената проверка. В срока по чл. 57, ал.2 от АПК исканата административна услуга не е извършена. Поради това с жалба от 10.10.2023г. е оспорен мълчалив отказ от извършването ѝ. С удостоверение № ЕУ-108 от 11.10.2023г. ид кмета на [община] е посочил, че за УПИ VI- за озеленяване в кв.39, по плана на [населено място], [община] в архива на отдел „Общинска собственост“ няма съставен акт за държавна собственост към 01.06.1996г. и акт за общинска собственост към 10.10.2023г. В удостоверението не са посочени свидетели съгласно чл. 587, ал.2 от ГПК. Удостоверението е получено от жалбоподателя по електронна поща на 12.10.2023г. (л. 21).

За удостоверяване компетентността на органа, издала посоченото удостоверение, е представена заповед за заместване № 908 от 25.09.2023г. на кмета на [община].

При така установените факти, Административен съд София – град, 41 с-в, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал.2 от АПК, от заинтересовано лице, подало заявление за издаване на удостоверение за липса или наличие на АОС и заверка на молба – декларация за признаване правото на собственост върху недвижим имот чрез извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл.587 ГПК. В частта относно искането за издаване на удостоверение жалбата е недопустима, тъй като исканото удостоверение е издадено, т.е. тази административна услуга е извършена и за жалбоподателя не е налице правен интерес от оспорване на мълчалив отказ. Наличието на правен интерес е абсолютна процесуална предпоставка за допустимостта на оспорването, респективно за съдебното производство, като съдът е длъжен да следи служебно за наличието на тази предпоставка по време на цялото производство. Липсата ѝ води до извод за недопустимост на жалбата в тази част. В този смисъл определение № 9715 от 01.11.2022г. на ВАС по адм. дело № 9573/2022г. В частта относно искането за заверка на молба – декларация за признаване правото на собственост върху недвижим имот, жалбата е допустима, и разгледана по същество – основателна по следните съображения:

Съгласно чл.21, ал.2 и ал.3 от АПК индивидуален административен акт е и волеизявлението, с което се декларира или констатира вече възникнали права и задължения, както и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права и задължения, както и отказите за издаването им. Съгласно § 1, т.2, б. „а” и „б” от ДР на Закона за администрацията, административна услуга представлява издаването на индивидуални административни актове, с които се удостоверяват факти с правно значение, както и такива, с които се признава съществуването на права и задължения. В този смисъл искането представлява такова за извършване на административна услуга, а именно - издаване на удостоверителен документ. Съгласно § 8 от ПЗР на АПК „уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното

обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго.” Следователно, административният орган е отказал да уважи искане за извършване на административна услуга по смисъла на чл. 21, ал.2 и ал.3 от АПК във връзка с § 1, т. 2, б. „а” и „б” от ДР на Закона за администрацията и съответно този отказ подлежи на оспорване по съдебен ред.

Искането, като отправено към Кмета на [община] за заверка на молба-декларация, че имотът не е общинска собственост, е продиктувано от забраната в чл. 86 от Закона за собствеността, който разпорежда, че не може да се придобие по давност вещ, която е публична държавна или общинска собственост. Тоест, с тази заверка се установява част от фактическия състав на чл. 79, ал. 1 ЗС. Тази заверка е необходима във връзка с производството по снабдяване с нотариален акт по обстоятелствена проверка в рамките на охранителното производство по чл. 587 от ГПК, при което административният орган удостоверява единствено факта дали имотът е актуван като общинска собственост. Компетентен да извърши проверка и съответно да удостовери правото на собственост или да откаже издаване на нотариален акт е нотариусът. В компетентността на административния орган е единствено да извърши исканата административна услуга и да удостовери факти, относими към нотариалното производство, а именно - дали имотът е или не е актуван като общински по реда на Закона за общинската собственост. Извършването на административната услуга обхваща издаване на административен акт, с който се удостоверява именно този факт. За допустимостта на предмета на охранителното производство по чл. 587 от ГПК следи само нотариусът. В производството по реда на чл. 587, ал. 2 ГПК нотариусът ще преценява всички материални предпоставки за придобиване на собствеността, законовите забрани, ако са налице такива, както и други пречки, поради което на кого принадлежи правото на собственост върху имота е извън компетентността на Кмета на [община]. Последният следва само да извърши административната услуга и да попълни удостоверителната част на молбата-декларация с данните за имота, с които разполага.

На следващо място и съгласно чл. 587, ал.2 от АПК кметът на общината, в чийто район се намира недвижимият имот, или определено от него длъжностно лице, е длъжен да посочи трима свидетели, които да бъдат запитани. Безспорно е, че и по тази част от молбата кметът дължи произнасяне в законоустановения срок по АПК с изричен акт. На кмета на общината може да бъдат предоставени предварително имена на свидетели, от които той да избере подходящите за посочване в молбата-декларация, както това е направено от жалбоподателя. Това следва да се разбира под „указание на собственика“, както предвижда чл. 587, ал.2, изр. 2 от ГПК. Но не е допустимо имената на свидетелите да се вписват от подалия заявление, без те да са съгласувани с кмета или негов представител. Още повече, че законът поставя и друго условие-свидетелите да са по възможност съседи на имота, от което следва, че изборът на свидетелите се предопределя от връзката им с процесния имот или поне с района на неговото местонахождение. И тази връзка се контролира от кмета на общината. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 6393 ОТ 14.06.2023 Г. ПО АДМ. Д. № 11535/2022 Г., III ОТД. НА ВАС.

Административният орган е длъжен да извърши поисканата административна услуга чрез заверка на образеца на молбата-декларация. В случая административният орган

не е извършил исканата административна услуга, тъй като не е заверил приложената молба-декларация по образец. Предвид гореизложеното, непопълването на депозираната молба-декларация, която ще послужи за извършването на обстоятелствена проверка, с посочените по-горе данни лишава жалбоподателя от възможността да осъществи предвиденото охранителното производство чл. 587 от ГПК. По това самостоятелно искане за извършване на административна услуга кметът на общината не се е произнесъл в установения от чл. 57, ал. 2, във вр. с чл. 21, ал. 3 АПК и § 8 от ПЗР на АПК срок. Този срок в случая е изтекъл, като непроизнасянето на органа в срок се смята за мълчалив отказ, съгласно чл. 58, ал. 1 АПК. Отказът на органа да изпълни това задължение противоречи и на основни принципи на административния процес - визирани съответно в чл.4 ал.1 от АПК /“административните органи действат в рамките на правомощията си, установени от закона”/; в чл.4 ал.3 от АПК /“Субектите на административния процес са длъжни да упражняват своите права и свободи, без да вредят на държавата и обществото и на правата, свободите и законните интереси на други лица”/; също в чл.6 ал.1 от АПК /“Административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо”/; както и в чл.9 ал.1 от АПК /“При условията, посочени в закона, административният орган е длъжен да започне, да проведе и да приключи административното производство, освен ако издаването на акта е предоставено на свободната му преценка”/.

Като не е извършил исканата административна услуга в установения срок и при наличие на предпоставките за извършването ѝ, административният орган е постановил незаконосъобразен мълчалив отказ, който следва да бъде отменен. Преписката следва да се върне на кмета на [община] за произнасяне по същество, тъй като е недопустимо съдът да замества волята на административния орган. При произнасянето си кметът следва да изложи мотиви, които впоследствие съдът би могъл да провери за законосъобразност. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 4633 ОТ 02.05.2023 Г. ПО АДМ. Д. № 1577/2023 Г., III ОТД. НА ВАС, РЕШЕНИЕ № 6151 ОТ 08.06.2023 Г. ПО АДМ. Д. № 3108/2023 Г., III ОТД. НА ВАС, и др.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски в размер на 10лв. държавна такса.

Водим от горното и на основание чл. 159, т.4, чл.172, ал.2, чл.173, ал.3 и чл.174 от АПК, Административен съд София – град, Второ отделение, 41-ви състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалба на С. Л. М. от [населено място] срещу мълчалив отказ на кмета на [община] да предостави административна услуга – издаване на удостоверение за липса или наличие на АОС относно празно дворно място, съставляващо УПИ VI- за озеленяване в кв.39, по плана на [населено място], [община], и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази част.

ОТМЕНЯ, по жалба на С. Л. М. от [населено място] мълчалив отказ на кмета на [община] да предостави административна услуга – заверка на молба-декларация за признаване правото на собственост върху недвижим имот чрез извършване на обстоятелствена проверка по реда на чл.587 ГПК относно празно дворно място, съставляващо УПИ VI- за озеленяване в кв.39, по плана на [населено място], [община].

ВРЪЩА преписката на Кмета на [община] за произнасяне по същество по заявление вх. № ЕУ-108 от 18.09.2023г. чрез заверка на молба- декларация за признаване право на собственост върху недвижим имот, представляващ празно дворно място, съставляващо УПИ VI- за озеленяване в кв.39, по плана на [населено място], [община], в седемдневен срок.

ОСЪЖДА [община] да заплати на С. Л. М. от [населено място] сумата от 10 лв. разноси по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: